

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH**

Katowice, 13 kwietnia
2023

WPN.410.4.2021.AJ1

**Pan
Hubert Wiśniewski
Zastępca Dyrektora ds.
Gospodarki Leśnej Regionalnej
Dyrekcji Lasów Państwowych
w Katowicach**

Szanowny Panie Dyrektorze,

odpowiadając na Pana wniosek z 14 marca 2023 r. (pismo znak: ZU.6005.1.6.2022), w sprawie zaopiniowania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach projektu Aneksu do Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Wiśla na lata 2022-2031, wg stanu na 1 stycznia 2023 r., zwanego dalej „projektem Aneksu”, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, co wynika z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.) przedstawiam opinię Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach w ww. sprawie. Opinię sporządzono w oparciu o analizę przedstawionej dokumentacji wnioskowej, tj. udostępnionych zewnętrznie w formie elektronicznej, następujących opracowań:

- Ogólnego opisu (Elaborat)
- Opisów taksacyjnych (2 części)
- Zestawienia zadań wynikających z Aneksu wraz z wnioskiem o jego zatwierdzenie
- Załącznika do Aneksu (dane niejawnie z zakresu ochrony przyrody)
- Map tematycznych (przeglądowych),

stanowiących składowe przedmiotowe projektu Aneksu, a także ocenę – Prognozy Oddziaływania na Środowisko, wraz z załącznikiem (mapa przeglądowa form ochrony przyrody). W przypadku Prognozy, dokonując oceny zawartych w tym dokumencie zapisów, kierowano się także uzgodnieniem jej zakresu i stopnia szczegółowości, przedstawionym w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z 15 października 2021 r. znak: WPN.410.4.2021.AJ1.

Przedstawiony do zaopiniowania dokument, nie uwzględnia zakresu planu zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. W związku z tym, brak jest podstaw do zastosowania art. 28 ust. 11a oraz 11b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.).

Przedmiotową dokumentację przeanalizowano, przede wszystkim pod kątem możliwego oddziaływania zapisów projektu Planu na siedliska i gatunki, dla których na terenie Nadleśnictwa Wisła wyznaczono obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Beskid Śląski PLH240005, a także na stan populacji chronionych gatunków roślin i zwierząt, w tym w szczególności wymienionych w załączniku IV do Dyrektywy Siedliskowej.

Czynności gospodarcze ujęte w projekcie Aneksu, polegają na zwiększeniu pozyskania drewna w cięciach rębnych i przedrębnych. Zaplanowane zostały ze względu na obniżenie stabilności biologicznej drzewostanów, przejawiające się głównie poprzez proces zamierania świerka. Zabiegi te mają na celu spowolnienie tego procesu. W projekcie Aneksu przewidziano zwiększenie intensywności cięć, z zachowaniem powierzchni zabiegów. Nie proponuje się również zmian w czynnościach gospodarczych związanych z hodowlą lasu.

Projekt Aneksu obejmuje 6426,30 ha terenu obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Beskid Śląski PLH240005. Oddziaływania ustaleń projektu Aneksu na przedmioty ochrony ww. obszaru, ze względu na charakter planowanych zmian, mogą odnosić się w szczególności do siedlisk leśnych, które w obrębie Nadleśnictwa Wisła zajmują następujące powierzchnie:

- kwaśne buczyny (*Luzulo Fagenion*) kod 9110 - 266,15 ha,
- żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*) kod 9130 - 82,05 ha,
- górskie bory świerkowe (*Piceion abietis* część - zbiorowiska górskie) kod 9410 - 649,78 ha,
- łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe) kod 91E0 - 0,67 ha,
- bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne) kod 91D0 - 24,09 ha.

W zasięgu przedmiotowego projektu Aneksu, przedmiotami ochrony ww. obszaru są również siedliska nieleśne:

- górskie łąki konietlicowe i mietlicowe użytkowane ekstensywnie (*Polygono-Trisetion* i *Arrhenatherion*) kod 6520 - 16,26 ha,
- ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*) kod 6430 - 0,20 ha,
- górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (młaki górskie) kod 7230 - 0,09 ha,
- jaskinie nieudostępnione do zwiedzania kod 8310,

a także gatunki roślin i zwierząt, między innymi:

- tojad morawski (*Aconitum moravicum*) kod 4109,
- wilk (*Canis lupus*) kod *1352,
- ryś (*Lynx lynx*) kod 1361,
- kumak górski (*Bombina variegata*) kod 1193,
- traszka karpacka (*Triturus montandoni*) kod 2001.

Ocena wpływu realizacji zabiegów rębnych przewidzianych w projekcie Aneksu na stan zachowania ww. siedlisk i gatunków, została w Prognozie przeprowadzona generalnie w sposób szczegółowy i wnikliwy. Wskazano na potrzebę i zastosowano w projekcie Aneksu działania minimalizujące potencjalnie negatywne oddziaływania, np. obniżono procent poboru miąższości na siedlisku kwaśnych buczyn, wycofano się z użytkowania rębego na siedlisku borów i lasów bagiennych. Pozwoli to na zachowanie właściwego stanu ochrony

tych siedlisk. Problemem jest jednak nieuniknione pogorszenie wskaźników stanu ochrony w odniesieniu do siedliska przyrodniczego górskie bory świerkowe. Nie ulega wątpliwości, że na skutek działalności owadów zespołu kornika drukarza, mało realna jest możliwość osiągnięcia celów działań ochronnych określonych w projekcie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005, dla siedliska 9410. Niekontrolowany rozwój populacji korników przyczynia się do szybszego rozpadu drzewostanów świerkowych, co przejawia się masowym rozwojem ekspansywnych gatunków światłożądnych w runie oraz niekorzystnymi zmianami w strukturze wiekowej drzewostanów. Tym niemniej na pogorszenie stanu ochrony ww. siedliska, nie może rzutować planowane, fizyczne usuwanie drzew, słusznie rozpatrywane w Prognozie także w świetle oddziaływań skumulowanych z cięciami przygodnymi. Działaniem kompensacyjnym dla siedliska 9410, nie może być także wskazane w Prognozie polepszenie stanu zachowania innych siedlisk przyrodniczych, np. buczyn, jakkolwiek działanie to jest pożądane dla tych siedlisk. Zgodnie z projektem Aneksu, w obrębie siedliska górskich borów świerkowych, zwiększenie pozyskania rębego zaplanowano w 7 wydzieleniach, a zmniejszenie w 1 wydzieleniu, w porównaniu do obowiązującego planu urządzenia lasu. Zwiększenie pozyskania w ramach rębni zaplanowano na powierzchniach, gdzie pozyskanie to w wyniku wymuszonych cięć sanitarnych już przekroczyło zakładany w obowiązującym planie urządzenia lasu rozmiar użytkowania lub tam gdzie realizacja jest bliska zakładanej wielkości, a intensywność wydzielania się posuszu jest na tyle wysoka, że istnieje duże prawdopodobieństwo przekroczenia dopuszczonych rozmiarów pozyskania zapisanych w planie urządzenia lasu. Jednakże, należy zaznaczyć, że z analizy wynika, iż realizacja zapisów projektu Aneksu w obecnej formie, wpłynie w siedlisku 9410 na obniżenie takich parametrów i wskaźników jak: „Ogólny cel ochrony”, „Powierzchnia siedliska”, „Typowe gatunki roślin”, „Ekspansywne gatunki obce w podszycie i runie”, „Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie”, „Inne zniekształcenia (rozjeżdżanie, wydeptywanie, zaśmiecanie)”, „Obecność kornika - posusz czynny”.

W odniesieniu do siedliska łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe), w projekcie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005 zaplanowano: „Uszczegółowienie wiedzy w zakresie zasięgu i stanu zachowania płatów siedliska wraz ze wskazaniem płatów proponowanych do uznania ich jako cenne fragmenty rodzimej przyrody wyłączone z użytkowania”. W projekcie Aneksu nie przewidziano zmian dotyczących planowanych zabiegów hodowlanych w obrębie Wisła: wydzielenie 30d (trzebież późna na powierzchni 0,38 ha), wydzielenie 81i (trzebież późna - 1,55 ha, czyszczenia wczesne – 0,62 ha), gdzie zidentyfikowano ww. siedlisko.

Dla siedliska górskich borów świerkowych (*Piceion abietis* część - zbiorowiska górskie) w projekcie planu zadań ochronnych w odniesieniu do płatów siedliska położonych w reglu górnym, zaplanowano: „Zachowanie płatów siedliska poprzez uznanie ich jako cenne fragmenty rodzimej przyrody wyłączone z użytkowania”. W projekcie Aneksu nie przewidziano zmian dotyczących planowanych tam zabiegów hodowlanych, w obrębie Wisła, czyszczeń wczesnych i czyszczeń późnych w wydzieleniu 111a oraz czyszczeń późnych i usunięcia przestojów w wydzieleniu 111b.

W związku z powyższym, zgodnie z art. 55 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, projekt Aneksu nie może zostać przyjęty w przedstawionej formie, o ile nie zostaną wprowadzone następujące zmiany:

- odstąpienie od cięć rębnych w 7 wydzieleniach leśnych w obrębie siedliska

przyrodniczego górskie bory świerkowe (*Piceion abietis* część - zbiorowiska górskie) kod 9410, tj. w obrębie Istebna: 14a, 54c, 58b, 87g, 88b, w obrębie Wisła: 119a, 122k;

- wstrzymanie planowanych zabiegów (o ile nie zostały dotychczas wykonane) w obrębie Wisła, wydzielania: 30d, 81i, do czasu weryfikacji zasięgu siedliska łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe) kod 91E0;
- wstrzymanie planowanych zabiegów (o ile nie zostały dotychczas wykonane) w obrębie Wisła, wydzielania: 111a, 111b, do czasu weryfikacji zasięgu w reglu górnym siedliska górskich borów świerkowych (*Piceion abietis* część - zbiorowiska górskie) kod 9410.

W Prognozie nie ujęto także wyników analizy oddziaływania planowanych zabiegów w poszczególnych stadiach rozwojowych drzewostanu (przedrębnych) na wskaźniki charakteryzujące stan zachowania siedlisk. Wskaźniki te są miernikami celów działań ochronnych zaplanowanych w projekcie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005. Na potrzebę takich analiz wskazano natomiast w uzgodnieniu zakresu i stopnia szczegółowości Prognozy (ww. pismo RDOŚ Katowice z 15 października 2021 r.). Według projektu Aneksu: „Z uwagi na stan zdrowotny świerka, w Aneksie zaproponowano zwiększenie szacunkowego miąższościowego pozyskania cięć przedrębnych do 88% przyrostu tablicowego w drzewostanach nie objętych użytkowaniem rębny”. Uzasadniono to potrzebą utrzymania na dobrym poziomie stanu sanitarnego lasu, nie dopuszczając do nadmiernego rozmnożenia się kornikowatych. W tym kontekście Prognoza zawiera jednak jedynie ogólne stwierdzenie, że w większości przypadków realizacja zaprojektowanych czynności gospodarczych, w tym trzebieży nie wpłynie negatywnie na siedliska, rośliny i zwierzęta stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005. W odniesieniu do użytków przedrębnych (trzebieży) brak jest jednak lokalizacji planowanych zabiegów oraz szczegółowej analizy wpływu w odniesieniu do poszczególnych siedlisk i gatunków, co należy w Prognozie uzupełnić.

W przypadku analiz prowadzonych pod kątem zachowania populacji traszki karpackiej (*Triturus montandoni*) kod 2001 w Prognozie podano informację, że „w projekcie Planu Zadań Ochronnych przeniesiono znaczenie populacji do grupy D”. W wyniku konsultacji społecznych, w projekcie planu zadań ochronnych dla Beskidu Śląskiego PLH240005 utrzymano znaczenie populacji tego gatunku jako C (znacząca). Zmiana ta została skonsultowana z Nadleśnictwem Wisła zaakceptowana pismem znak: Zn.spr.: ZG.7210.1.2021.MM z 3.01.2023 r. Zmianę tę należy zatem wprowadzić do Prognozy.

We „Wniosku o zatwierdzenie aneksu planu urządzenia lasu ...” (Wzór nr 8), na str. 2, omyłkowo wpisano „Wnoszę o zatwierdzenie planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Wisła zgodnie z danymi przedstawionymi przez dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach”.

Z poważaniem,

Z upoważnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach
Przemysław Skrzypiec
p. o. Zastępcy Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach
Regionalnego Konserwatora Przyrody
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Nadleśnictwo Wiśła
2. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej o/Kraków